

1. Waar liefde is, wil je samen zijn

Soms hoor je zo'n verhaal, over een bruidspaar in de jaren '40, vlak na die vreselijke oorlogsjaren, eindelijk waren ze getrouwd... en vervolgens werd hij opgeroepen om als militair te vertrekken naar Indonesië. Vreselijk! Je wilt toch niet uit elkaar, als jong stel? Maar het gebeurde toen en het gebeurt nog steeds, en dan hoop je en bid je dat je elkaar weer terug mag zien, op een dag.

Waar liefde is, daar wil je bij elkaar zijn. En je kunt er niet tegen als je van elkaar verwijderd bent. Vanmorgen hebben we gezien hoe in het Hooglied bruid en bruidegom niets liever willen dan helemaal één zijn. En we hebben ons verwonderd over de liefde van Jezus Christus, die gekomen is om de scheiding tussen God en ons uit de weg te ruimen. De Hof van Eden, het afgesloten paradijs, is Hij weer komen openen. Daarom mogen we het Avondmaal vieren. We vieren daarin, dat Jezus voor onze zonden Zijn leven gaf, en dat daarmee de weg naar de hemel, naar de troon van God, open kwam te liggen.

En nu, in hoofdstuk 8, komen we eigenlijk op het hoogtepunt van het Hooglied. Het is een hartstochtelijke uitroep van de bruid, van Sulammit, naar Salomo, haar bruidegom: 'Leg mij als een zegel aan je hart, als een zegel aan je arm!'

2. Het zegel, daar ligt je hele wézen in!

Wat bedoelt ze daarmee? Een zegel, wat was dat eigenlijk in Israël, in de 10e eeuw voor Christus? Een zegel leek veel op een stempel zoals wij dat kennen, maar dan was het hard. Je kon het in de was drukken, dan liet het een afdruk achter. Zo'n zegel, daar kon je verschillende dingen mee doen. Ik noem drie functies. Ten eerste kon je een zegel gebruiken als handtekening.

Een brief kon je bekrachtigen met je zegel. Een overeenkomst kreeg waarde, niet door een handtekening, maar door een zegelafdruk. Met je zegel kon je dus een belofte doen, zoals een bruid en een bruidegom elkaar hun ja-woord geven. Dat zegel had dus alles te maken met de toekomst. 'Ik sta in voor mijn woord.' Ida Gerhardt schreef daar een paar prachtige woorden over in het gedicht 'Autogram'. Moet u horen, hoe mooi.

*Handtekening,
ik zet u neer:
weerhaak en kerf,
penkras en nerf.
Code van eer.*

*In tegenweer
-zwaard tegen zwaard,
aard tegen aard-
werd gij gewet.
Doorgrond mij, Heer,
als ik signeer.*

Ik heb gezet.

Het zegel als handtekening. Een zegel staat voor alles wat je belooft. Dat was de eerste functie. Maar het zegel was ook een pincode. Een koning gaf soms zijn zegelring te leen aan een vertrouwing. En daarmee zei die koning: 'Hier, jij mag alles doen in mijn naam, wat je maar wilt.' Zo'n koning gaf dus alle vertrouwen: 'Wat ik ook maar heb: alsjeblijft: doe ermee wat je wilt, ik vertrouw je.' Eigenlijk dus nog meer dan onze pincode, want dan gaat het alleen maar over geld. Een zegel staat dus in die tijd in Israël niet alleen voor alles wat je belooft, maar ook voor alles wat je bezit, aan goederen en aan macht. Een zegel als pincode. En dan het derde: met je zegel kon je ook dingen ver-zegel-en, je kon ze afsluiten. Dat gebeurt vandaag de dag nog: als een container naar het buitenland gaat, dan wordt hij verzegeld. Wordt het zegel verbroken, dan zijn de vrachtbrieven niet meer betrouwbaar. En zo werden in Israël ook boeken verzegeld, documenten verzegeld. Staatsgeheimen. Een zegel staat dus niet alleen voor alles wat je belooft, en voor alles wat je bezit, maar ook voor alles wat je weet. En als we nu nog eens één stap verder zetten: alles wat je belooft, dat is je toekomst. Alles wat je bezit: dat betreft je situatie hier en nu. Alles wat je weet, dat is je hele geheugen, het verleden wat je met je meedraagt. Kortom: een zegel, daarin ligt eigenlijk je complete identiteit, je diepste wezen! Geen wonder dat mensen die een zegel hadden daar ongelooflijk zuinig op waren! Stel je voor zeg, dat je dat zegel zou kwijtraken!

En nu zingt de bruid in het Hooglied: 'Leg mij als een zegel aan je hart, als een zegel aan je arm.' Soms had iemand een zegelring aan een snoer om zijn hals hangen, en vaak hadden mensen hun zegelring gewoon om, aan hun rechterhand. 'Een zegel aan je arm', dat wil zeggen: aan je hand, aan je vinger. Sulammit, de bruid, vraagt dus feitelijk om de plaats te mogen innemen van de zegelring. En voelt u mee hoe krachtig dat beeld is? Als je liefste de plaats krijgt van je zegelring, dan dan zeg je daarmee: 'Ik geef jou mijn toekomst, ik geef jou mijn heden en ik geef jou mijn verleden. Ik geef je mijn toekomst, mijn totale toekomst is voorgoed verbonden aan jou. Ik geef je ook mijn heden, alles wat ik heb, materieel, maar ook, en vooral, immaterieel: alles wat ik in me heb. En ik geef je ook mijn verleden: ik houd geen dingen krampachtig geheim voor jou, dingen die ik heb meegemaakt, dingen die ik heb gehoord, dingen die ik met me meedraag.'

3. Ware liefde gaat tot het uiterste

Dát is de ware liefde. Dat je je totaál uitlevert aan de ander. Dat je onafscheidelijk bent, wat er ook gebeurt. Niet voor niets trekt de bruid vervolgens de meest vergaande vergelijking die ze maar kan bedenken: 'Want sterk als de dood is de liefde, onverbiddelijk als het rijk van de doden de hartstocht.'

Wij zeggen het weleens tegen elkaar: 'Er is niets zeker in deze wereld, behalve dat je op een dag sterft.' Dat is niet helemaal waar, want Jezus kan eerder terugkomen dan dat wij sterven. Maar toch: de macht van de dood is als het ware volledig. De dood, daar ontkomt niemand aan. 'Sterk als de dood is de liefde, onverbiddelijk als het rijk van de doden de hartstocht.' De ware liefde neemt je hélemaal in bezit. De ware liefde gaat tot het uiterste.

Dick Hillis was een Amerikaanse zendeling in China. Drie jaar geleden is hij overleden, hoogbejaard, 92 jaar oud.

Hij schreef een artikel: 'Love is a costly thing', 'Liefde is iets kostbaars'. En hij vertelt daarin over een periode van hongersnood in China, waar hij bij was.

'Ze lag op de grond. In haar armen hield ze haar baby, haar kleine meisje. Ik legde een gekookte zoete aardappel in haar uitgestrekte hand, en ik vroeg me af of ze de morgen nog zou halen. Ze had bijna geen kracht meer, maar in haar vermoeide ogen zag ik hoe dankbaar ze was. Die éne zoete aardappel kon haar niet veel helpen, maar het was alles wat ik had.

Ze nam er een hap van en kauwde er zorgvuldig op. Toen legde ze haar mond op het kleine mondje van haar kind, en duwde het warme voedsel voorzichtig bij haar naar binnen. Terwijl ze zelf uitgehongerd was, gebruikte ze de hele aardappel om haar kind eten te geven.

Uitgeput legde ze daarna haar hoofd neer. Ze sloot haar ogen. Het kind in haar armen viel in slaap. Een paar dagen later hoorde ik dat ze die nacht was overleden, maar haar kind had het gered.'

Dat is echte liefde. Liefde gaat tot het uiterste. 'Sterk als de dood is de liefde. Haar vlammen zijn vuurvlammen, een vuurgloed des HEREN. Vele wateren kunnen de liefde niet blussen en rivieren spoelen haar niet weg.'

Dit is de enige keer dat in het Hooglied de naam van de HERE voorkomt. 'Echte liefde', zegt de bruid, 'is als een vuurgloed die van God Zelf komt. Hij is de enige bron van de liefde.' Daarom gaat die liefde zó ver.

4. Heilig Avondmaal: de liefde van God vieren

Vandaag vieren we de liefde van God. Want wie is er zó ver gegaan als Hij? Romeinen 8, we hebben het gelezen: 'Als God vóór ons is, wie zal tegen ons zijn? Hoe zal Hij, die zelfs zijn eigen Zoon niet gespaard, maar voor ons allen overgegeven heeft, ons met Hem ook niet alle dingen schenken?'

Brood en wijn zijn een herinnering aan het grootste offer van liefde, dat ooit in deze wereld is gebracht. Jezus Christus heeft Zich gegeven om ons te redden. Zonder Hem waren wij reddeloos verloren. Zonder Hem zou er voor ons alleen een eeuwige duisternis zijn, de Bijbel noemt dat de 'tweede dood', de hel. Dat zou ons vooruitzicht zijn, als Christus niet gekomen was! Als Hij Zichzelf niet gegeven had tot in de dood! 'Sterk als de dood is de liefde!' Ja, zo is het! Zijn liefde voor ons is inderdaad tot óver die laatste grens gegaan, tot over de grens van de dood.

In de Middeleeuwen was er een monnik, die op een zondagavond in de kerk van het klooster zou preken over de liefde van God. Zo had hij het aangekondigd. 'Mijn preek zal zondagavond alléén maar gaan over de liefde van God.' Toen het buiten ging schemeren, kwamen de monniken de kloosterkerk binnen. Door de gebrandschilderde ramen

kwam nog maar een flauw avondlicht naar binnen. In de donkere kerk pakte de monnik een kaars, op een lange standaard. Hij liep ermee naar het beeld van Christus aan het kruis. Eerst hield hij de kaars lange tijd bij de doornenkroon op het hoofd van Jezus. Toen hield hij het licht bij de twee doorboorde handen van Jezus, met daarin de spijkers. Vervolgens hield hij de kaars bij de wond in de zij van Jezus. Daarna blies hij de kaars uit en liep weg. Er hoefde niets meer gezegd te worden. De boodschap was duidelijk.

5. Niets kan ons scheiden van die liefde, zélf s de dood niet!

De liefde van God is liefde tot in de dood. Maar... máár: er is meer! Jezus is opgestaan! Sulammit, zij zingt het uit: 'Sterk als de dood is de liefde.' Maar sinds die Paasmorgen in het jaar 33 na Christus mogen we weten dat het nóg verder gaat! Niet: 'Sterk als de dood is de liefde,' maar: 'Sterkér dan de dood is de liefde!' Het is de liefde van God die de dood heeft overwonnen! Jezus is opgestaan, ja, Hij is werkelijk opgestaan! Hij leeft! En daarom zingt Paulus het uit in Romeinen 8: 'Christus Jezus is de gestorvene, wat meer is, de

opgewekte, die ter rechterhand Gods is, die ook voor ons pleit. Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking of benauwdheid, of vervolging of honger, of naaktheid, of gevaar, of het zwaard? In dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, die ons heeft liefgehad.'

Doordat Jezus is opgewekt, doordat de dood is overwonnen, kan nets, niets, niets ons meer scheiden van Hem! En daarom, gemeente, mogen wij het bidden: 'Here Jezus, leg ons als een zegel aan Uw hart! Laat ons voor altijd helemaal aan U verbonden zijn! Totaal, met ons hele verleden, met ons hele hebben en houden in het hier en nu, en met onze volledige toekomst, voor altijd en eeuwig!' En als we dat bidden, gemeente, dan mogen we het weten: dat dóét Hij ook! Hij légt ons als een zegel aan Zijn hart! Zijn liefde voor ons houdt eeuwig stand, dwars door dood en graf heen! Zijn liefde is als een vuur van God. En dat vuur van God, de Heilige Geest, wil ook ons leven in vuur en vlam zetten.

6. Door Zijn liefde word je zelf een bron van liefde

Vanmiddag, in deze dankdienst, mogen we ons verwonderen over die liefde. We mogen ons er eindeloos over verbazen. Wat een Heer! Wat een Bruidegom! En we mogen erom bidden: 'Here God, geef dat die liefde van U voor mij, die intense liefde van U voor mij, geef dat die liefde ook mijn leven mag tekenen, dat die liefde mijn leven mag stempelen, dat die liefde door mij heen mag stromen naar de mensen om mij heen.' Als je Avondmaal viert, gemeente, dan word je een ander mens. Een mens die liefde heeft ontvangen, en die niets anders kan dan het ook weer uitdelen.

'Leg mij als een zegel aan Uw hart.' Voortaan zijn we onafscheidelijk. Amen.